

De Goede Herder (≈ owpr 20)

Psalm 84

Markus 6: 30-34

Ezechiël 34: 1-16

Broeder en zuster in Jezus Christus, ①

Het Bijbelvers dat ons vandaag ten geleide gaat dienen vindt u opgetekend in Markus 6: 34: „En Jezus, uitgaande, zag een grote schare, en werd innerlijk met ontferming bewogen over hen, want zij waren als schapen die geen herder hebben; en Hij begon hun vele dingen te leren”.

- * U kent ongetwijfeld wel plaatsen waar veel mensen samenkomen: een supermarkt, een stationsgebouw in een grote stad, een drukke winkelstraat, een bomvol strand op een warme dag....
En dan overvalt het u opeens, u krijgt een benauwend gevoel....
- Want al die treinreizigers zijn verdiept in hun eigen gedachten, bezig met hun eigen GSM-ke, of bezig met hun eigen lektuur....
- Al die mensen in de supermarkt lopen achter een winkelkarretje waar ze een eigen euro ingestoken hebben, en met een eigen boodschappenlijstje in de hand....
- Al die zonnebaders hebben een eigen windschermje opgezet, en zo een eigen hoekje gecreëerd....
- Mensen schuiven langs elkaar heen zonder oogcontact te hebben, zonder elkaar te raken, zonder elkaar te ontmoeten. - De samenhang van de mensenmassa is niet groter dan de samenhang van het zand, dat losse zand, waar je op ligt. Neemt een greep zand, spreidt dan uw vingers wat open...: het zand valt er gewoon tussendoor....

- „Ben je nog iemand tegengekomen?“ vraagt moeder als ik thuiskom. „Nee, niemand“...
- En dat terwijl ik mij zó door de mensenmassa heen moest wringen...
- Er was wel een (mensen)massa, maar er was geen herkenning, en geen ontmoeting, wél onverschilligheid... Zou dit niet de eerste stap naar verwildering zijn...?

Iets triest kan zich dan van je meester maken.

U krijgt een gevoel van onmacht of bewogenheid als u naar zo'n mensenmassa om u heen kijkt:

- Wat gaat er schuil achter al die gezichten?
- Waar zijn die mensen mee bezig?
- Wat zijn hun zorgen?
- Wat voor doel hebben zij in het leven?
- Welk verdriet dragen zij met zich mee?? Want veel gezichten verbergen een hoop verdriet...
- Wie bekommert zich om hen die tussen de radertjes van het raderwerk sukkelen, of over hen die de strijd om het bestaan niet meer kunnen volhouden en die moe en moedeloos geworden zijn?
- Wij vragen ons wel eens af: „Leven deze nu echt, of worden ze geleefd?“
- Zijn ze gelukkig met degenen die bij hen horen, of zijn ze ten diepste eenzaam?
- Leven ze ook met God, of kennen ze alleen menselijke relaties?
- Ik denk, gemeente, dat wij als christen ook wel eens op die manier om ons heen mogen kijken, want zo lezen wij het ook van Jezus Zelf.

- Jezus staat tegenover een hele „schare“, een mensenmassa, en wel op een ogenblik dat het Hem **niet „schikt“**.
 - Jezus is met zijn discipelen op zoek naar rustiger oorden; naar een plek om even „bij te komen“... Ze hebben een drukke periode achter de rug, en nu zijn ze op zoek naar een plek waar zij zich even ongestoord kunnen bezinnen.... en rusten....
 - ... Maar de mensen hebben ze in dat scheepje zien gaan... om het meer van Tiberias over te steken... En ze zijn om het meer heen gelopen, en wachten reeds aan de andere kant...
- **En** dan zegt Jezus **niet**: „Ja, maar luistert nu eens goed, mensen, nu **eventjes niet hé**... Wij hebben nogal wat arbeid gehad de laatste dagen, nu gaan wij eens lekker wat rusten... Daar zijn wij nu aan toe... **Beetje** tijd voor onszelf... Komt u overmorgen maar terug...
- **Herkent u eventjes zulke eenentwintigste eeuwse geluiden?** Maar zo doet Jezus het niet.
- Jezus wordt niet geïrriteerd door al die mensen die Hem op de hielen zitten, maar Hij ziet al die mensen, en dan wordt Hij - en dat is letterlijke vertaling - : „**tot in zijn ingewanden beroerd**“.... „Het gaat Hem door alles heen.“
- **Want** Hij, Jezus, ziet niet zomaar een willekeurige verzameling mensen vóór zich. Jezus wil die schare **niet** bekijken als een bende lastpakken, of als een bende wetsovertreders, of als een bende verstoorders van Zijn plannen....

- Jezus ziet mensen, afgemat en voortgejaagd, en in ellende... en met een zondenlast ook... (en „zonde“ betekent: „het doel missen“...) Jezus ziet mensen „als schapen die geen herder hebben... Jezus beseft en weet met glasheldere zekerheid: „Over het rond der aarde is een „herder“ nodig“.

* Schapen hebben een herder nodig. En hier denken wij aan schapen in een bergachtig gebied. Voor hun voedselvoorziening zijn deze dieren afhankelijk van een herder.

- Elke dag opnieuw moet uitgekeken worden naar waterplassen, grazige weiden, plaatsen die enige beschutting voor de nacht bieden...
- Zo een kudde in de bergen is altijd „onderweg“, en dat gaat niet zonder leiding. Het is ook bekend dat een schaap, dat slechts enkele dagen van de kudde is weggelopen, reeds kenmerken van verwildering vertoont... (Gedragen mensenkinderen zich niet op eenzelfde manier „verwilderd“?)

* Herder zijn.... is minder romantisch dan wij denken. Toen wij vroeger het kerstlied leerden van „De herdertjes lagen bij nachte...“ toen werden de dingen ons toch wat te roskleurig voorgespiegeld. Herder zijn is een veeleisend beroep. Voortdurende waakzaamheid moet. Roofdieren moeten afgeschrikt worden. Er kan een confrontatie komen met rovers die erop uit zijn om (weer eens) enkele schapen te pikken. In de kudde kunnen ziektes zich voordoen of er kunnen ongelukken gebeuren.... Herder zijn is een hard, en soms gevaarlijk, en vooral verantwoordelijk bestaan....

* Jezus weet: **ook mensen** hebben een herder nodig.

- Allereerst om te ontvangen wat je nodig hebt.
„Voedsel” zeg maar. - om ècht mens te zijn.
- **Voedsel** naar geest en lichaam, om mens te zijn zoals God dat in Zijn liefde voor ogen heeft. **Om** een leven te hebben dat de naam „leven” waard is. **En** ook om elkaar niet kwijt te geraken, en om niet voor jezelf alleen te leven. **Mensen hebben een herder nodig.**

* **En Jezus weet ten diepste, het gaat Hem door merg en been, dat Hij die Herder zal moeten zijn. En niemand weet beter dan Hijzelf wat dát Hem gaat kosten. - Hij gaat het „ten volle” zijn:**
„De goede Herder geeft zijn leven voor zijn schapen”

* Jezus is goed thuis in het Gude Testament. **En** uiteraard weet Hij wat achter de schriften van Ezechiël steekt. **En** Ezechiël 34 zouden wij kunnen noemen: de - **van Godswege - handleiding** voor de herder; herder van mensen.

- **Wat God van de „herders” (maar hier zijn dat eventjes de koningen van Juda) verwachtte, vinden wij daar punt voor punt, in het negatieve: zij doen namelijk **niet** wat van een „herder” verwacht moet kunnen worden.**
 - „De schapen weidt gij niet” (Denkt aan de 21^e eeuw...)
 - „De zwakke versterkt gij niet” (Denkt aan de 21e eeuw...)
 - „De zieke geneest gij niet” (Denkt aan de 21e eeuw...)
 - „De afgedwaalde haalt gij niet terug” (Denkt aan onze tijd...)
 - „Het verlorene zoekt gij niet”... (idem).

→ **Daarom wordt van die schapen gezegd: „Zij geraken verstrooid (èn verwilderd) want er is geen herder....**

.... over de hele aarde zijn mijn schapen verstrooid, zonder dat iemand naar hen vraagt of naar hen zoekt...

- Daar staat Jezus dan, oog in oog met de schare :
- „Ik zal zelf naar mijn schapen vragen en naar hen omzien.“
- Dat is Mijn opdracht, dat is Mijn programma, als de door God gezonden Messias - Herder.
- „Ik ben de goede Herder, en de goede Herder zet zijn leven in voor zijn schapen“.
- Voor deze mensen dus, deze kudde, dit volk, ben Ik gekomen. En in onze dagen zouden wij kunnen zeggen : „Voor dit volk, deze werklozen, of deze ontheemden, of deze blinde fanatiekelingen - aanslagplegers, of deze drugsverslaafden ben Ik gekomen... En nog veel meer...

* En wat doet Jezus dan ? Wij lezen : (Markus 6:34b)
„Hij begon hun vele dingen te leren“.
Een andere vertaling zegt : „En meteen ving Hij aan hun te leren, het een na het ander“.

- Mijn broeder en zuster, vinden wij dat niet een beetje vreemd, zo ? „leren“.... Dat kun je op zo'n ogenblik toch niet doen ? Leren hoort thuis in de school, of in de studeerkamer, of (in Jezus' achtergrond) in de synagoge ...? Daarvoor gaan wij daar naartoe.
- Moeten wij nu gaan prediken voor „schapen zonder herder“? Kunnen wij nu onderwijs geven aan mensen die voortgejaagd en afgemat zijn ?
„Wat is het werk van een herder?“ vragen wij ons af.
- Wij moeten even nadenken. - Onze dagen :
„Onderwijs“... Hebben wij daar vandaag behoefte aan ?

- Zijn wij al die woorden, ook de woorden van de kerk, de woorden van onze predikanten, niet een beetje **moe** geworden? **Opgejaagde en afgematte mensen hebben behoefte aan rust.**
- Een "herder" moet verzorgen, voor voedsel zorgen, verbinden, troosten.... En wij hebben er **behoefte** aan, om ons te laten vertroosten.... **Om** maar niet te zeggen: „om ons in de watten te laten leggen....“
- Maar Jezus begint te leren. Dat betekent **niet**: „dogma's inpompen“, of: „zware leefregels en zware theorieën aan 't mensenvetstand brengen“....
- Leren is Bijbels gezien: „**Waarheden aan de man brengen**“. **Ok** wel: „de weg wijzen“.
- Wie zoekende is naar „**waarheid**“ leeft met een zekere onrust. Wie antwoord gevonden heeft, of wie **waarheid** gekregen heeft: dat is **rustgevend** voor hem.
- „Leren“ van Jezus Christus, dat is: „inwijden in wat het **echte** leven is; met God, - en met elkaar.“
- Vooral naar onze dagen toe mogen wij dat „leren“ zien als: 1) terughalen uit de eenzaamheid; 2) terughalen uit onverschilligheid; 3) terughalen uit verwildering.
- * **Gemeente**, er is ontzettende onwetendheid, en er zijn ontzettende misverstanden over wat **echt** het leven is, en over wat het leven **echt de moeite waard** maakt. **Onwetendheid** over Gods bedoelingen met ons leven en met de omgeving waar Hij ons plaatst.... **God heeft bedoelingen** met u, met u, en met mij, heel persoonlijk, en heel individueel.

- God laat **niet één** mens geboren worden om deze in de anonimiteit van de mensenmassa te laten meesleuren en er dan niet meer naar om te zien. **Uw leven: daar zit Gods bedoeling achter.**

Ps 8:5-6

„Wat is de mens, dat Gij zijner gedenkt, wat is het mensenkind, dat Gij naar hem omziet? Toch hebt Gij hem bijna goddelijk gemaakt, en hem met heerlijkheid en luister gekroond”.

Liefde ... is Zijn beweegreden...

- * **Gemeente, dat moet gezegd, verkondigd, en gepredikt worden. Dat is nu eenmaal de manier waarop God met ons omgaat:**

- **Hij laat ons in Zijn vaderhart kijken.**
- **Hij openbaart ons Zijn bedoelingen voor ons leven.**
- **Met Zijn Woord zet Hij ons in beweging.**

- **De mensgeworden God behandelt ons als ^{zijn eindproduct} volwaardige mensen. D.w.z: Hij vraagt ons te luisteren, te antwoorden, te volgen.** Hij vraagt vrij te mogen beschikken over ons leven.

- **Als er iets van ons leven terecht zal komen;**
- **Als we van onze doelloze en vermoeiende dwaalwegen af willen; als wij willen hebben dat ons leven er **NIET** een is van „najagen van wind“.... dan is er geen levensinvulling zo kostbaar als deze welke Jezus Christus, de Zoon van God, ons wil geven.**
- **Daarom, lieve mensen: „Ja“ tot Jezus Christus, Luisterend oor voor wat Hij te zeggen heeft.**
- **Zo worden wij telkens opnieuw ingewijd in een leven met God.**
 - **En zo leren wij ook anderen daarin in te wijden.**

* Broeder en zuster, wat ons in zo'n opeenhoping van mensen om ons heen, en wat ons in heel de samenleving van vandaag zo kan benauwen, dat is dat de zorg voor elkaar vaak zo ver te zoeken is.

„Ieder voor zich en God voor ons allen“... U weet, gemeente, dat is geen bijbeltekst. Maar:

→ „Wat Ik voor die ander wil zijn, wil ik via u zijn“.

→ „Wij... worden aan elkaar gegeven.“

→ Jezus leert ons oog te hebben voor elkaar; Oplettend zijn voor elkaar... zoals Hij de schare zag. Ook al gaat het u door merg en been...

→ Dan juist hebt u deel aan de ontferming van Jezus.

→ Dan bent u samen met Hem aan het werk.

- „Wat staat ons dan te doen“? vragen wij ons af.

„Wij willen altijd iets „doen“: vooruitgang en beweging zien. Er is al zoveel gezegd, laten we nu de handen maar eens uit de mouwen steken. Prachtig. Arbeid binnen de gemeente is niet zelden een uiting van liefde.

→ Maar misschien, gemeente, hebben wij vandaag toch ook weer iets tegen elkaar te zeggen.

- Een bemoedigend woord kan precies datgene zijn wat voor de ander nodig is. - Of een herinnering, Of een bezoek...

* Het getuigt van de grootste zorg voor de wereld als wij de ander laten weten dat er een Herder is, en dat onze zorg voor de ander niets meer en niets minder is dan een uiting van Zijn zorg.

Daarmee in verband schrijft Paulus: „zijt niemand iets schuldig dan elkaar lief te hebben“.

- U begrijpt dat dit volkomen ongeloofwaardig klinkt als uw eigen „doen“ en als uw eigen optreden niet getuigt van die zorg.
 - Meer dan doen, meer dan zeggen is het om „herder“ te zijn voor elkaar. En dat houdt je alleen vol als je in verbinding staat met de Goede Herder. Dat is iets waar je niet zomaar omheen kunt. Jezus heeft daar op dat ogenblik zoveel over te vertellen, dat aanvankelijk het gewone voedsel erbij vergeten zou worden. Maar ook dáár zorgt Hij voor. En wel op een wonderlijke wijze.
 - De hele mens gaat Hem ter harte!: zijn gezondheid, zijn welzijn, zijn levenswandel
 - Hij vermenigvuldigt wat uit de handen van zijn diepelen komt: Een geweldig teken: Zo gaat de schare Hem ter harte, en zo gebruikt Hij het weinige dat uit de handen van Zijn diepelen komt om Zijn herderschap uit te oefenen.
- Gemeente, daar komt een tijd waarin een „grote menigte“ ons niet meer zal benauwen, omdat niet langer ieder alleen voor zichzelf bezig zal zijn, maar zal gericht zijn op God en op de ander.
- „En zij zullen weten dat Ik, de Here, hun God met hen ben, en dat zij mijn volk zijn.... Gij toch zijt mijn schapen, de schapen die Ik weid, Gij zijt mensen en Ik ben uw God, luidt het woord van de Here“.
- Gemeente, God draagt u in het hart, omdat Hij de Zoon zijner liefde in het hart draagt; de Rechtvaardige, Die voor ons tot onrechtvaardigheid werd, en gekruisigd werd. Hij echter is de Opgestane. Gemeente, „herderschap, onbegrijpelijk en tot het uiterste“ zo willen wij het noemen. Hij gaf Zijn leven voor zijn schapen. Amen.